

त्रिवेणी गाउँपालिका
कर्मचारी छनोट तथा पदपुर्ति समितिको सचिवालय
रुकुम (पश्चिम), ६ नं. प्रदेश, नेपाल ।

सुचना/ सिफारीस नं. ०६/०७४/७५

सुचना प्रकाशित मिति: २०७४ फाल्गुन ११ गते ।

त्रिवेणी गाउँपालिका कर्मचारी छनोट तथा पदपुर्ति समितिले निर्धारण गरेको कार्यालय सहायक पदको खुल्ला लिखित परिक्षाको पाठ्यक्रम लोक सेवा आयोगको अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरिक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको लागि खुल्ला प्रतियोगितात्मक परिक्षाको निर्धारित पाठ्यक्रम अनुसार लिखित परिक्षा योजना अन्तर्गत प्रथम चरण सोही बमोजिम, द्वितीय चरणमा तृतीय पत्र मात्र समावेश गर्ने र कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता सोही बमोजिम हुने गरि निर्धारण गरिएकोले सरोकारवाला सबैलाई जानकारीका लागि यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ ।

पाठ्यक्रमको रूपरेखा: यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परिक्षा लिईने छ ।

(क) प्रथम चरण: लिखित परिक्षा पुर्णाङ्क: २०० (ख) दोस्रो चरण: कम्प्युटर सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता: पुर्णाङ्क: ५०

प्रथम चरण: लिखित परिक्षा योजना:

पत्र	विषय	पुर्णाङ्क	उतिर्णाङ्क	परिक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या*अंकभार	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण	१००	४०	वस्तुगत बहुउत्तर	५०*२=१००	४५ मिनेट
तृतीय	सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय सञ्चालन	१००	४०	विषयगत छोटो र लामो उत्तर	१४ प्रश्न*५ अङ्क ३ प्रश्न * १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

द्वितीय चरण: कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

विषय	पुर्णाङ्क	किसिम	परिक्षा प्रणाली
कम्प्युटर सीप परीक्षण	२५	नेपाली टाईपिङ्ग १० अङ्क	प्रयोगात्मक
		अंग्रेजि टाईपिङ्ग १० अङ्क	
		सेटिङ्ग ५ अङ्क	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	२५		मौखिक

- यथासम्भव पाठ्यक्रमको सबै एकाईहरूबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुउत्तर प्रश्नहरूको उत्तर सहि दिएमा प्रत्येक सहि उत्तर बापत २ (दुई) अङ्क प्रदान गरिनेछ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अर्थात ०.४ अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिईने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।

सि.कुमार ओली
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

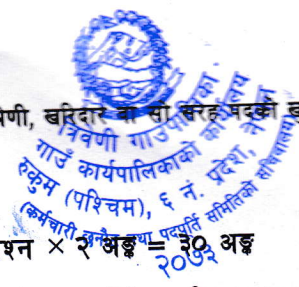
प्रथमपत्र :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

१. सामान्य ज्ञान

३५ प्रश्न × २ अङ्क = ७० अङ्क

- १.१ सौर्यमण्डल र पृथ्वी सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.२ विश्वको भूगोल - महादेश, महासागर, ध्रुव, अक्षांश, देशान्तर, समय, दुरी, पर्वतश्रृंखला, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, जलवायु, आदि ।
- १.३ नेपालको भूगोल - भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड, आदि) ।
- १.४ विश्वको इतिहास - औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी / अक्टोवर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम; घटना, कारण र परिणामहरू ।
- १.५ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)
  - १.५.१ किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल; सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था ।
  - १.५.२ आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरण देखि हालसम्म); राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक अवस्था ।
- १.६ नेपालको सामाजिक अवस्था, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, सांस्कृतिक सम्पदा र आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, विकास योजना, आदि) सम्बन्धी जानकारी ।
- १.७ मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख आविष्कार र नविनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी ।
- १.८ पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बँसाईसराई), गरीबी, स्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण, आदि सम्बन्धी जानकारी ।
- १.९ नेपालको शासनपद्धति र सरकार - संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, स्थानीय सरकार, सुशासन, आदि ।
- १.१० अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था - संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, आसियान, युरोपियन युनियन) ।
- १.११ राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी ।

सिजन कुमार जोशी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१५ प्रश्न × २ अङ्क = ३० अङ्क

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण

बौद्धिक परीक्षण अन्तर्गत साधारणतया देहायका उप-परीक्षणहरु पर्दछन : शाब्दिक तार्किक परीक्षण, मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण र अशाब्दिक अमूर्त तार्किक परीक्षण ।

- २.१ शाब्दिक तार्किक/चार्तुयता परीक्षणमा बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरुपता, वर्गीकरण, कोडिङ- डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क विचार सम्बन्धी, श्रेणीक्रम (पत्तिक्रम), आगमन, निगमन, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरु समावेश गरिनेछ ।
- २.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरुपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छोडिएका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउने, साभा गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रुजु), अंकगणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरु समावेश गरिनेछ ।
- २.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम, समरुपता, एकरुपता, वर्गीकरण, चित्रात्मक विश्लेषणात्मक तर्क सम्बन्धी, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरुको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरु समावेश गरिनेछ ।

समाप्त

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरुबाट सोधिने प्रश्नहरुको संख्या निम्नानुसार हुनेछ । सामान्य ज्ञानमा यथासम्भव क्रमशः Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत प्रश्नहरु सोधिनेछ ।

प्रथमपत्र	सामान्य ज्ञान											सामान्य बौद्धिक परीक्षण		
	७०											३०		
एकाई	१.१	१.२	१.३	१.४	१.५	१.६	१.७	१.८	१.९	१.१०	१.११	२.१	२.२	२.३
प्रश्न संख्या	१	३	३	१	३	५	१	६	२	२	८	५	५	५
जम्मा प्रश्न	(Level I = 21 र Level II = 14) जम्मा 35											15		

द्रष्टव्यः- माथि उल्लिखित साधारण बौद्धिक परीक्षणको विषयवस्तु/विषयमा सोधिने प्रश्नहरुको प्रकृति र स्तर निश्चित विधा अध्ययन गरेको वा निश्चित विधा अध्ययन गरेकालाई सहयोग पुग्ने नभई दशम् कक्षा उतीर्ण शिक्षित व्यक्तिले उत्तर दिन सक्ने हुनेछ । यस परीक्षणले निश्चित नियमहरुको आधारमा सहजबुद्धि साथ व्यक्तिले तर्कसंगत सोचविचार गरी समस्या समाधान गर्न सक्ने सारमध्य वा सीप सम्बन्धमा बढी जोड दिनेछ । यसले व्यक्तिको धोक्ने (कण्ठस्त गर्ने) क्षमतालाई भन्दा विश्लेषण क्षमतालाई प्रतिबिम्बित गर्नेछ ।

तृतीयपत्र:- सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन

खण्ड (A) - ४० अङ्क

१. सामाजिक अध्ययन

- १.१ नेपालको भूगोल (भौगोलिक स्थिति) धरातलीय स्वरूप, हावापानी, जनजीवनमा भौगोलिक वातावरणको प्रभाव र नक्सासम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.२ नेपालको राजनैतिक विभाजनको आधार; महत्त्व र विशेषता
- १.३ नेपालको विकासका पूर्वाधारहरू (शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, खानेपानी, विद्युत तथा अन्य ऊर्जाका स्रोतहरू आदि) को विकासको अवस्था
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी र संस्कृति
- १.५ सामाजिक समस्या र विकृतिहरू र त्यसको समाधान
- १.६ सामाजिक द्वन्दका कारण, असर र द्वन्द व्यवस्थापनका उपायहरू
- १.७ नेपालको वर्तमान शासनपद्धति - संविधान (संवैधानिक अङ्गहरू, मौलिक हक र कर्तव्य, व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका)

खण्ड (B) - ३० अङ्क

२. स्वास्थ्य, जनसङ्ख्या र वातावरण

- २.१ रोग, पोषण, दुर्व्यसन र सामुदायिक स्वास्थ्य
  - २.१.१ रोगको परिचय, सर्ने र नसर्ने रोग, सरुवारोग सर्ने माध्यमहरू
  - २.१.२ पोषणको परिचय, सन्तुलित भोजनको परिचय र महत्त्व, कुपोषण र यसका कारणहरू
  - २.१.३ धूमपान, मद्यपान र लागूपदार्थको परिचय, ती कुलतमा लाग्नुका कारण, असर र बच्ने उपायहरू
  - २.१.४ सामुदायिक स्वास्थ्यको अवधारणा, नेपालका प्रमुख स्वास्थ्य समस्याहरू र यसको समाधानमा व्यक्ति, परिवार र समुदायको भूमिका
  - २.१.५ उपभोक्ता स्वास्थ्यको परिचय र महत्त्व
- २.२ जनसाङ्ख्यिकी, जनसङ्ख्या परिवर्तन र जनसङ्ख्या व्यवस्थापन
  - २.२.१ नेपालको जनसङ्ख्या स्थिति, जनसङ्ख्या वितरण, जनसाङ्ख्यिक तत्व, प्रक्रिया र मापन
  - २.२.२ जनसङ्ख्या परिवर्तनका कारणहरू र तीव्र जनसङ्ख्या बृद्धिका असरहरू
  - २.२.३ जनसङ्ख्या व्यवस्थापन
- २.३ जैविक विविधता र वातावरण व्यवस्थापन
  - २.३.१ जैविक विविधताको अवधारणा र वर्गिकरण तथा महत्त्व
  - २.३.२ वातावरण व्यवस्थापनको परिचय र महत्त्व

खण्ड (C) – ३० अङ्क

३. कार्यालय संचालन तथा विविध

३.१ कार्यालय संचालन

३.१.१ पत्रव्यवहार / चिठ्ठीपत्र

३.१.१.१ परिचय, उद्देश्य, चिठ्ठीका प्रकार: प्रयोग र प्राथमिकताको आधारमा ।

३.१.१.२ दर्ता र चलानी ।

३.१.२ अभिलेख व्यवस्थापन

३.१.२.१ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य र आवश्यकता ।

३.१.२.२ फाइलिङ सम्बन्धी जानकारी ।

३.१.२.३ कार्यालय व्यवस्थापनमा कम्प्यूटर प्रणालीको आवश्यकता र महत्व ।

३.२ लेखा तथा राजस्व सम्बन्धी जानकारी

३.२.१ दोहोरो लेखा प्रणाली, सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण सम्बन्धी जानकारी ।

३.२.२ गोश्वारा भौचर, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसाब: परिचय र प्रयोग ।

३.२.३ वर्तमान जिन्सी सेस्ता प्रणाली ।

३.२.४ कर, भंसार तथा अन्तःशुल्क सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।

३.३ निजामती सेवा र विविध

३.३.१ निजामती सेवाको परिचय, गठन, पदपूर्ति, सेवा सुविधा, आचरण, सजाय, आदि सम्बन्धी जानकारी ।

३.३.२ नेपाल सरकारको केन्द्रीय तथा स्थानीय निकायको संरचना र संगठन सम्बन्धी जानकारी ।

३.३.३ सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।

समाप्त

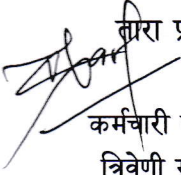
तृतीयपत्र सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन विषयको पाठ्यक्रमलाई ३ वटा खण्डमा विभाजन गरिएको छ, । ३ वटा खण्डको लागि ३ वटै उत्तरपुस्तिका दिइनेछ र परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ । यसपत्रका पाठ्यक्रमका खण्ड/एकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या यथासम्भव निम्नानुसार हुनेछ ।

तृतीयपत्रको खण्ड	A	B	C	जम्मा प्रश्न संख्या
अङ्कभार	४०	३०	३०	
छोटो उत्तर प्रश्न	६	४	४	१४
लामो उत्तर प्रश्न	१	१	१	३
जम्मा प्रश्न संख्या	७	५	५	१७

त्रिवेणी गाउँपालिका
कर्मचारी छनोट तथा पदपुर्ति समितिको सचिवालय
रुकुम (पश्चिम), ६ नं. प्रदेश, नेपाल ।

तीरा प्रकाश पुन
सदस्य
कर्मचारी छनोट तथा पदपुर्ति समिति
त्रिवेणी गाउँपालिका रुकुम ।
मिति: २०७४ फाल्गुन ११ गते ।

सिजन कुमार ओली
संयोजक
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

कर्मचारी छनोट तथा पदपुर्ति समिति
त्रिवेणी गाउँपालिका रुकुम ।
मिति: २०७४ फाल्गुन ११ गते ।